

M A B

Eötvös Loránd Tudományegyetemen fogyatékosági tanulmányok mesterképzési szak létesítése

A MAB Testület 2020/7/VI/1. sz. határozata

A MAB Testület megállapítja, hogy a benyújtott szaklétesítési dokumentum alapján az Eötvös Loránd Tudományegyetem által létesítendő fogyatékosági tanulmányok mesterképzési szak a felsőoktatásban szereshető képesítések jegyzékéről és új képesítések jegyzékbe történő felvételtől szóló 139/2015. (VI. 9.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése alapján felállított MAB szaklétesítési szempontrendszerében foglaltaknak megfelel.

A Testület által elfogadott szakbizottsági indoklás a MAB 2020/7/VI/1. sz. határozatához:

A szak létesítése szakmailag indokolt, a mai magyar felsőoktatási képzési kínálatban újító és hiánypótló szerepet tölt be. A fogyatékoságtudomány a fogyatékoságot alapvetően kritikai társadalomtudományi felfogásban értelmező és kutató multidiszciplináris terület, amely számos részterületet integrál. A fogyatékosági tanulmányok szak célja olyan szakemberek képzése, akik képesek a fogyatékoság jelenségének tágabb perspektívából történő multidiszciplináris értelmezésére, kutatására, más szakemberekkel együttműködésben fogyatékos személyekkel közös innovációkra, a foglalkoztatásukra, számukra szolgáltatások tervezésére, nyújtására, fejlesztésére.

A tervezett fogyatékosági tanulmányok mesterszak átfedéseket mutat a gyógypedagógia tudományterületével, szemléleti és kutatási kiindulópontjai azonban nem a gyógyító (fejlesztő, oktató, terápiás) pedagógiai pszichológiai tevékenységre fókuszálnak, sokkal inkább a minden embert azonos módon megillető emberi jogok gyakorlásának, a hatalommal való felruházás lehetőségeire keres válaszokat a terület, elsősorban szociológiai jellegű megközelítésben. A szak éppen e sajátosságánál fogva társadalomtudományi képzési területre tervezett.

A szakterület nemzetközileg beágyazott, főként angolszász és német nyelvterületeken jelennek meg fogyatékoságihoz kapcsolódó képzések önálló programként, különböző képzési szinteken (pl.: Disability Studies, Critical Disability Studies, Disability & Community Studies). A fogyatékoságra vonatkozó tudományos elméleti ismeretek oktatását és a fogyatékkal élők problémáinak gyakorlati megoldásainak kidolgozását szorgalmazó célkitűzések illeszkednek a releváns nemzetközi tendenciákhoz.

A szak angol nyelvű megnevezése (Disability Studies) illeszkedik a nemzetközileg használt elnevezésekhez és biztosítja a nemzetközi kutatói, oktatói programokhoz az átjárhatóságot. A megszereshető szakképzettség elnevezése megfelelő, illeszkedik a nemzetközi gyakorlathoz.

A képzés összetett elméleti és gyakorlati szakterületének ismeretei az EKKR 7. szintjének megfelelnek. A szak EKKR és MKKR szerinti 7. szinten történő létesítését az indokolja, hogy a mesterképzés a tudás integrálását és komplex kezelését igényli.

A tervezett képzésbe bármilyen alapképzésben megszerzett, legalább főiskolai szintű végzettséggel be lehet lépni korábbi tanulmányokban megszerzett fogyatékosági elméleti vagy gyakorlati ismereteket igazoló legalább 4 kredit megszerzése után. A szak orientációja kiegyensúlyozott (60% elméleti jellegű ismeretátadás, 40% mértékű gyakorlati jellegű ismeretátadás). A kiegyensúlyozott orientáció mellett is szükséges a képzésben az intézményi gyakorlatot a tervezett 10 kredit értéken felül növelni.

A KKK-ban megfogalmazott képzési célok a képzés szempontjából releváns területekhez kapcsolódnak, kivéve „árúk és termékek tervezésére, készítésére és forgalmazására” vonatkozó (igaz a társtudományok szakembereivel való együttműködésre hivatkozó) elvárás. Ehhez konkrét kompetenciaterület nem kapcsolódik.

M A B

Az alapozó ismeretek modulban kerülnek megalapozásra a társadalomtudományi, politikatudományi, jogi, gazdasági, kultúra, kutatásmódszertani és a szakmai ismeretek, ugyanakkor a szakismeretek modulban már sem gazdasági, sem kutatásmódszertani elemek nem szerepelnek. A mesterképzés időtartama alatt kérdéses, hogy a rendelkezésre álló óra/kredit keretben a hosszú listában felsorolt kompetenciaelemeket a hallgatók el tudják-e sajátítani.

Javasolt képzési terület: társadalomtudomány.

Budapest, 2020. július 24.